

Jos Goossens

Directeur Flevoplant

‘Werkgroep bodem van Agropark Flevoland vindt navolging’

Het idee om in Flevoland een duurzaam agropark – een soort bedrijventerrein – op te zetten, daarvan was Jos Goossens niet zo gecharmeerd. Wel zag hij veel in bundeling van bedrijven en belangen, met name rondom het thema duurzame bodem. Het initiatief is inmiddels uitgegroeid tot het landelijke praktijknetwerk Vitale Bodem met vier regiogroepen.

Goossens, directeur van aardbeivermeerderings- en veredelingsbedrijf Flevoplant in Ens, maakt zich al jaren ernstig zorgen over de conditie van de bodem. ‘Al jaren gebruiken, misbruiken we de bodem zonder iets terug te geven. Ik zag de gevolgen.

Mijn opbrengsten liepen terug.’ Het project C2C Agropark Flevoland was een uitgelezen kans om het probleem op de kaart te zetten en de telers bij elkaar te brengen. In het zandgebied van 2000 hectare bij Ens zijn veel gespecialiseerde teelten en om een goede vruchtwisseling te krijgen wordt onderling veel grond verhuurd. Dat geldt ook voor Goossens die elk jaar zo’n 80 procent van het benodigde areaal huurt. Bij huren ligt het gevaar op de loer dat gebruikers zich minder verantwoordelijk voelen om de conditie van de bodem op peil

te houden. Goossens zag op sommige percelen de grond uitgeput raken en besloot er wat aan te doen. ‘Ik begon met proeven in witlofbakken om te kijken hoe ik het organische stofgehalte via compost en groenbemesters omhoog kon krijgen. Ik boekte goede resultaten, maar als eenling in een groot gebied kun je niet veel uitrichten.’

>> **Bewustwording en scholing**

In het project Agropark kwam een werkgroep bodem met Goossens als trekker. Er werd ingestoken op bewustwording en scholing. ‘Het was een succes. Bij de bedrijven gingen lichtjes branden. Maar C2C Agropark Flevoland eindigde en het geld was op. Onderzoeker Pieter de Wolf hielp ons verder en we schaalden het project vitale bodem zelfs op naar vier praktijknetwerken. In de Noordoostpolder rondom Ens bestaat de groep uit 12 telers, Drenthe heeft een netwerk van 26 telers, Noord-Holland 16 en in Limburg 17.’

Vitale Bodem mag een landelijk project zijn, de opzet blijft regionaal. Goossens legt uit waarom dat zo is. ‘Elk gebied heeft zijn eigen problemen, waarvoor maatwerkoplossingen

nodig zijn. Regionale organisatie ligt dus voor de hand, maar we wisselen wel informatie uit en leren van elkaar tijdens landelijke bijeenkomsten.’

>> **Doorgaan**

Het project is mogelijk het laatste jaar ingegaan. Goossens vindt het belangrijk om door te gaan en heeft goede hoop dat dit lukt. In ieder geval maakt het netwerk veel los. ‘Ik krijg telefoontjes van anderen die ook zo’n groep willen opzetten, bijvoorbeeld voor de bollenteelt in Espel en Creil. Ze vragen ons advies over hoe je zo’n groep opzet. Prachtig. Dat was ook precies onze bedoeling.’

Er ligt nog wel een grote uitdaging in de regelgeving. ‘We willen het onduurzame kunstmestgebruik graag terugbrengen maar moeten wel de kans krijgen om eerst onze bodems op orde te brengen. De mestwetgeving maakt het vrijwel onmogelijk’, reageert Goossens. ‘Met compost komen we al snel boven de wettelijk toegestane giften uit. Wat nodig is, is experimenteren en beleidsruimte om om te schakelen naar een duurzaam bodembeheer.’